

Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2001

Donarem compte tot seguit de les activitats desenvolupades per la nostra societat durant l'any 2001.

PRESENTACIÓ DE PUBLICACIONS

El dia 6 de febrer es presentà a la seu de l'IEC l'obra *Les monedes de plata de Rhode i Emporion i les seves imitacions (s. III aC-218 aC)* de L. Villaronga. La presentació fou a càrrec de l'excel·lentíssim senyor Carles Pàramo, president de la Diputació de Girona i alcalde de Roses, i l'acte fou presidit per l'excel·lentíssim senyor Manuel Castellet, president de l'IEC. Aquesta publicació fou possible mercès el generós suport de la Diputació de Girona i de l'Ajuntament de Roses.

El dia 12 de juny es presentà el volum d'*Acta Numismàtica* 30 que a més de les seccions fixes habituals contenia 14 articles d'investigació, entre els quals destacava «Els rals de Mallorca de Pere III (I de Mallorca) dels fons de “Sa Nostra, Caixa de Balears”» de M. Crusafont i Sabater i d'Andreu Vidal. Un treball aprofundit sobre aquesta sèrie de rals d'or els quals es publicaven en color, mercès a una col·laboració de l'esmentada entitat financera. L'avinentesa féu adient que es presentés aquest volum d'*Acta Numismàtica* a l'«Espai Mallorca», entitat dedicada a la difusió de la cultura mallorquina, la qual depèn del Govern Balear i té la seva seu de Barcelona, molt a prop de l'IEC. El dia 25 de juny el treball «Els rals de Mallorca de Pere III» es presentà a Palma de Mallorca en una tirada a part patrocinada per Caixa de Balears.

El dia 15 de juny es presentà l'obra *Ilercavonia-Dertosa i les seves encunyacions monetàries* de M. M. Llorens i X. Aquilué. La presentació fou a càrrec del senyor Joan-Vianney Arbeloa i els autors contestaren a les seves paraules. Aquest

acte fou celebrat a la ciutat de Tortosa, mercès a l'acollida que ens oferí l'Arxiu Històric Comarcal de les Terres de l'Ebre i l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

El dia 28 de novembre es presentà l'obra *Història de la moneda de la Guerra dels Segadors, 1640-1652* l'autor de la qual és M. Crusafont i Sabater amb la col·laboració de X. Sanahuja i d'A. M. Balaguer, i amb el pròleg de la professora Eva Serra, la qual en feu també la presentació a l'acte celebrat aquell dia a la seu de l'IEC amb nombrosa assistència de públic, socis de la nostra entitat, membres de l'IEC i altres persones del món acadèmic.

ATENCIÓ A CONSULTES

Des de la SCEN s'han atès totes les consultes que ens han adreçat estudiosos de la història de la moneda i d'altres camps que s'hi relacionen. Cada consulta ha estat canalitzada a través de l'especialista corresponent. Farem esment de les més rellevants i, en especial, les que han originat algun tipus d'informe.

En el decurs del 2001 fou redactat un detingut informe atenent una sèrie de consultes de M. Bompaire (CRNS) sobre determinats esments de monedes d'època comtal a la documentació escrita. Es contestà, també, la proposta de L. Travaini (Universitat de Milà) sobre l'estudi dels aspectes monetaris que contenen els tractats d'aritmètica i altres fons documentals similars a les edats medieval i moderna europees. Es redactà un informe per al Sr. Peter Barthley, dels Estats Units, sobre un dinar bilingüe andalusí de l'any 98 H, que ens arribà a través de la firma Aureo SA. Es contestà la consulta del senyor F. Baptista Gumucio, del Centro de Estudios Sociales de Bolivia, sobre l'origen del nom mancús, i una suposada relació amb la paraula «macuquina». S'informà el senyor J. Lentillon de Cornèl·la del Bèrcol (Catalunya Nord) sobre la correcta classificació d'una moneda aragonesa dels Àustria hispànics i s'han atès nombroses consultes del Departament de monedes del Fitzwilliam Museum sobre monedes medievals i modernes de la sèrie de la península Ibèrica i sobre bibliografia.

Es contestà positivament al president de l'Associação Numismática Portuguesa que s'interessava per reproduir al seu anuari un article recentment publicat a l'*Acta Numismàtica*. S'autoritzà igualment a la Confraria de Sant Magí per reproduir l'estudi de les medalles de devoció de Sant Magí de la Brufaganya —aparegut a l'*Acta Numismàtica*, núm. 29— a la publicació que aquesta entitat edita cada any amb motiu de la Setmana Santa tarragonina.

Aimé Pommier féu diferents consultes sobre pesals i se li envià bibliografia i informació en el seu treball preparatori per l'edició del catàleg dels pesos monetaris del Musée de la Monnaie de Paris. S'han atès diferents consultes sobre pellofes catalanes, canalitzades a través del Museu Puig de Perpinyà. J. Labrot del Centre National de Recherche sur les Jetons et Mereaux ens consultà la classifica-

ció d'una sèrie de monedes medievals de les excavacions del castell de Rauzan (Gironde). Es gestionà també una consulta sobre un dinar andalusí prop de T. Ibrahim i que canalitzà R. Molina Noguera, ambdós membres de la SCEN.

També s'atengueren altres consultes que ens arribaven entre l'estiu i final d'any. La del senyor J. Lentillon, de la Catalunya Nord, sobre un òbol comtal del Rosselló, amb llegenda PTA al camp que era inèdit. Es redactà un informe a petició de l'Ajuntament d'Almenar sobre la moneda emesa per aquella vila. S'envià informació diversa sobre moneda navarresa a J. M. Leyda, d'Alacant. S'atengué la consulta de J. Vico, de Madrid, sobre la data de creació del Gabinet Numismàtic de Catalunya. Es preparà un informe a M. Forrellad, de la Fundació Bosch i Cardellac de Sabadell, sobre les monedes del segle XVIII i les seves equivalències en rals de billó, pessets, escuts d'or, etc. El mes de novembre ens arribà, via Internet, una consulta del senyor Claudio Ordóñez de Costa Rica, relacionada amb unes medalles del segle XVIII, que també fou atesa. Poc després, C. de Mariano Escuer, de Sevilla, ens trametia diferents fotografies de monedes visigodes de coure per a la seva classificació i documentació. Finalment s'atengué la petició del professor Emili Boronat, de la Universitat Abat Oliba, que volia rebre algunes fotografies relacionades amb la pesseta i amb els seus antecedents a l'edat moderna del nostre banc dades de moneda catalana. També se li facilità diversa documentació bibliogràfica sobre el tema.

S'han rebut nombroses consultes dels socis de la nostra entitat sobre els temes següents: una malla inèdita de Jaume III de Mallorca; un florí inèdit de Perpinyà de Ferran I; sobre l'autenticitat d'uns pesals monetaris castellans; sobre la identificació dels ardits dels anys 1612-1617. També es rebé una consulta sobre una peïllofa inèdita que pogué atribuir-se a Oliana.

COL·LABORACIÓ AMB PROGRAMES I RECERQUES DE L'IEC

El dia 25 d'octubre el president de la SCEN, M. Crusafont, presentà una comunicació científica a la Secció Històrico-Arqueològica titulada «La Guerra dels Segadors, noves dades des de l'òptica numismàtica».

Durant aquest any s'ha dut a terme la darrera revisió dels termes numismàtics per a la segona edició del Diccionari de l'IEC.

Es redactà un informe, a petició del senyor M. Castellet, president de l'IEC, sobre l'edició de medalles.

COL·LABORACIÓ AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Com en altres ocasions TV3 sollicità el concurs i l'assessorament de la SCEN per dur a terme algun dels seus programes referents a la moneda o a la seva història.

Així el mes de gener del 2001, en el context de la preparació pel canvi de moneda, es programà l'emissió d'uns petits missatges televisius entorn de l'entrada de l'euro i el comiat de la pesseta. La SCEN col·laborà en un amb el tema de l'origen català de nom pesseta i sobre la manera que aquest nom passà al castellà. Foren televisats al llarg de tot l'any, però especialment en els darrers mesos del 2001.

TV3 preparà un llarg programa sobre els fbers i la moneda, en què l'especialista entrevistat era L. Villaronga. La nostra societat ha facilitat assessorament, material gràfic i bibliogràfic en la realització d'aquest programa, que es filmà la primavera del 2001 i fou televisat el mes d'agost.

El dia 25 de juny tingué lloc a Mallorca una roda de premsa arran de la presentació del treball «Els rals de Mallorca de Pere III (I de Mallorca) del fons de “Sa Nostra, Caixa de Balears”» i de la tirada a part feta per aquella entitat financera.

Cal destacar, també, col·laboracions de caràcter divulgatiu fetes per membres de la SCEN a revistes com *Moyen Âge* (Paris) i *Crónica Numismática* (Madrid).

PARTICIPACIÓ A HOMENATGES, CONGRESSOS I ACTES

La SCEN es comptà entre els col·laboradors-patrocinadors de l'«Homenatge a Laureà Figuerola (1816-1903) i a la pesseta (1868-2002)» que organitzaren un ampli grup de col·lectius de tot l'Estat i del que fou promotor destacat l'IEC i en especial la Societat Catalana d'Economia. L'homenatge constà de quatre actes, celebrats a: Calaf, vila natal de L. Figuerola, Barcelona, Madrid, i novament Barcelona. Es dugueren a terme entre el 20 de setembre i el 13 de desembre. El segon d'aquests actes es celebrà a la seu de l'IEC amb assistència de molts socis de la nostra entitat.

A final de novembre i amb motiu de la festivitat de Sant Eloi, reconegut enguany patró dels numismàtics per l'Església, la Sociedad Numismática Avilesina —la qual celebrava, a més, el seu XXV aniversari— organitzà amb especial brillantor les seves jornades numismàtiques anyals i convidà el president de la SCEN a pronunciar-hi una conferència.

ASSEMBLEA GENERAL

El dia 12 de juny se celebrà l'assemblea general de socis de la SCEN, la qual transcorregué segons l'ordre del dia previst.

A. M. B.